
RIJEČ UREDNIKA

-uz treći broj „UNIVERZITETSKE MISLI“-

Sandžak je za sobom ostavio burnu i tešku istoriju. Ona njegovim stanovnicima, posebno Bošnjacima, nije bila ni malo naklonjena. Ali, Bošnjaci danas, kao u ostalom i Srbi i Crnogorci, i svi koji žive na ovim prostorima, nemaju vremena da se vraćaju prošlosti. Oni za to i nemaju potrebe; sve slabosti te prošlosti znaju i kušali su ih na vlastitoj koži. Zato moraju graditi budućnost oslobođenu svih tih slabosti, budućnost kojoj vrijedi težiti, budućnost kojoj se mogu pokloniti oni koji su nam najdraži – naša djeca. U opredjeljenju ka tom putu Sandžaklije nemaju alternativu. Štaviše, oni nemaju ni vremena za dugoročne strategije, – oni moraju sutra pretvoriti u danas, budućnost ostvariti u sadašnjosti, doživjeti i živjeti budućnost. Pred njima su ona pitanja na koja je savremeni svijet već dao mnoge odgovore: Kako izaći iz začaranog kruga zaostalosti i gdje je tu uloga odgoja i obrazovanja? Šta je budućnost Sandžaka i njegovih stanovnika? Šta nosi sobom ta budućnost i mogu li je Sandžaklije krojiti sebi po mjeri? Šta će biti sa budućnošću u budućnosti? Koje promjene se trebaju i moraju dogoditi u proizvodnji, u nauci, tehnici, kulturi, civilizacijskim tokovima... Kakav će položaj Sandžaklije imati u uslovima kada Planeta bude imala 10 000 000 000 stanovnika? Hoće li u Sandžaku živjeti samo Bošnjaci, Srbi i Crnogorci, ili će u njemu, zajedno sa njima, živjeti i pripadnici nekih drugih kultura i civilizacija koje su nam do danas bile strane? Hoće li sa nama živjeti samo prirodno rođeni, ili će biti brojniji klonirani? Hoće li najezda tih inih unapređivati slogu među današnjim stanovnicima Sandžaka, ili će im iskopavati istorijske nesloge? Hoće li stanovnici Sandžaka govoriti sličnim jezikom, ili će prihvatati neke druge? Hoće li umjeti da se snađu u metežu prenaseljenosti? Šta će biti sa našim cvjetnim poljima i zelenim šumama, ako ih ne zaštitimo? Hoće li naši potomci već sutra smjeti da se nagnu i napiju vode sa današnjih bistrih izvora? Hoće li čovjek sutrašnjice jesti prirodnu hranu, ili tražiti alternative? Hoće li Sandžaklije sutrašnjice utonuti u globalnu društvenu krizu ili se razbaškaniti u globalno društveno blagostanje? Hoće li Sandžaklija biti ponosan na svoj današnji ego iskazivan sa «Ja sam Bošnjak», «Ja sam Srbin», ili «Ja sam Crnogorac», ili će biti ponosniji na identitet «Ja sam Evropljanin, pripadnik Ujedinjene Evrope»? Hoće li u većoj mjeri postojati Srbija ili Evropa, te hoće li biti krutih granica i željnih sandžackih učiju što nijemo gledaju preko granice i maštaju o svijetu dalekom, slobodnom, prostranom – bez stega i zaptu, u kojem je moguće raditi i zaraditi? Kako će teći zapošljavanje mladih ljudi? Hoće li biti dovoljni i svima dostupni mehanizmi poznati u narodu danas pod pojmom «...nađi vezu...», «...budi pokoran...», «...budi poslušan...», «...spas je na spratu...», «...uleti nekom lovu»? Moraju li Sandžaklije prići World Future Society (Društvu za budućnost svijeta), formirati

sopstveni klub za brigu o budućnosti, ili će tek čekati da im se dogodi budućnost?

Ko će nam pokazati put u budućnost i jesmo li kolektivno i pojedinačno dovoljno naučeni da tražimo odgovore na sva ta pitanja? Ima li šanse nauka, kao sistem organizovanog znanja, da pomogne ljudima traženje puta ka opstanku i sopstvenom dostojanstvu?

Od Internacionalnog univerziteta u Novom Pazaru se očekuju odgovori na neka od ovih i brojna još ne postavljena pitanja. Od njega se očekuje da će obrazovanjem i vaspitanjem, te pripremom za život u novim okolnostima, olakšati uključivanje svakog pojedinca u takvu budućnost. Na prvom mjestu Internacionalni univerzitet mora izrasti u instituciju u kojoj se ogleda vizija obrazovanja kakvo treba da bude, a ne onakvo kakvo jeste; on mora biti škola u koju se rado dolazi, a ne škola iz koje se bježi, to mora biti rasadnik u kojem se rado traži znanje, a ne institucija na koju se studenti žale, to mora biti škola u kojoj se nastavnik rado sluša, visoko cijeni i poštuje i škola partnerstva u kojoj nastavnik sluša studenta i visoko ga cijeni i poštuje.

Internationalni univerzitet u Novom Pazaru priprema stručnjake budućnosti. On u taj posao ulazi sa sviješću da se struktura društvenih potreba bitno promijenila i da će se tek mijenjati u vremenu koje dolazi: automatizacija koja je proizvod savremene tehnologije dovešće do toga da industrijski radnici neće predstavljati apsolutnu većinu zaposlenih, taj primat će sve više pridobijati radnici u oblasti različitih tehnologija (tehnolozi), a zatim uslužni djelatnici (uključujući ljekare, pravnike, prodavce, dizajnere i modne kreatore, nastavnike, menadžere, osobe zadužene za rad sa javnošću, turističke radnike). Svakako najtraženiji će biti oni koji se bave znanjem, sa izuzetno bogatim formalnim obrazovanjem i sa izraženim sposobnostima primjene teorije u neposrednim životnim okolnostima. Na tržištu rada će, na taj način, najtraženiji biti producenti, pronalazači, pisci, izdavači, izvršni direktori (menadžeri), neurohirurzi, naučnici... To podrazumijeva njihovo stalno uvećanje znanja, razvoj vještina i navika, unapređivanje sposobnosti i stalno cjeloživotno (doživotno) obrazovanje.

Zato na Internacionalni univerzitet u Novom Pazaru gledamo kao na najvažniji faktor preobrazbe Sandžaka, ali i šire društveno-političke zajednice.

Radovi u ovom, trećem broju «Univerzitetske misli», kao i radovi u predhodna dva i posebnoj svesci objavljenj pod zvučnim nazivom «Sandžak juče, danas, sutra...», predstavljaju samo kockice u ukupnom naučnom, kulturnom i umjetničkom miljeu koga želi da gradi Internacionalni univerzitet u Novom Pazaru. Ovi radovi su najbolji pokazatelj da Univerzitet nastavu, predavanja i vježbe, gleda kao samo na jedan dio svog rada. Tek osnovne studije i sve aktivnosti na

njima, postdiplomske studije i sve aktivnosti na njima, doktorske studije, izdavačka djelatnost, kulturna i javna djelatnost, naučni projekti, projekti u oblasti privrede i društvenog razvoja čine cjelinu ukupnog rada Univerziteta.

Časopis «Univerzitetska misao» biće dobar koliko su dobri saradnici koji u njemu objavljuju svoje radove.

Svim saradnicima ovog broja se iskreno zahvaljujemo, a za slijedeći broj, koji je u pripremi, pozivamo sve one koji su spremni iskazati naučnu smjelost i erudiciju, istraživačku radoznalost, umjetničku sklonost ili bilo koju drugu sposobnost kojom se mogu predstaviti drugima i od koje drugi (čitaoci) mogu imati koristi.

Glavni i odgovorni urednik,
Prof. dr Sait Kačapor,
redovni univerzitetski profesor